

ב"ה. בד"ה שיר המעלות חשכ"ב.

(א) בחחילת המאמר כביא בשם מאמר של ב"ק מו"ח אדמו"ר שמביא את פירושו הזוהר ע"פ זה, שעי"י האחות וקיסור דנט"י נמשך גם יחד, טגם הקב"ה ממאחר עממט, שהו"ע המשכת כח הא"ס בענין הולדת ילדים. האלה הכוונה לד"ה שיר המעלות תרצ"ב (דלכאורה, שט"מביא את הפירוש ע"גם" מרבת ישראל דלחמא, ולא את הפירוש שנעתק במאמר זה) דמא"ל?

(ב) בע' ג' שיטה המתחלת דאורייתא, מפרש על הראש, בחי' רישא דעתיק. כאלה: ביהל אור להצ"צ מביא בשם הזוהר, רישא דאריך. אם כאן נתפרש באופן אחר, או שזה טעות בהנחה?

(85)

(דמא"ל ע"י ר' יצחק)

(דמא"ל ע"י ר' יצחק)

צילום הכתי"ק שבשער

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלת המניחים אודות המאמר ד"ה "שיר המעלות" ל"ג בעומר ה'תשכ"ב - מיוסד על מאמר כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ בד"ה זה שנאמר בקשורי התנאים של בתו הרבנית שיינא עם בעלה הרב מנחם מענדל הכהן הארענשטיין, הי"ד, בל"ג בעומר ה'תרצ"ב.

ב"ה

פתח דבר

לזכרון טוב ליום כלולת צאצאינו החתן התמים ישראל שי' הכהן עם ב"ג הכלה מ' אביגיל חיה תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק - מיוסד על הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח - בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

(א) כתבי יד קודש - צילומי צעטלאך שונים מהוראות כ"ק אד"ש מה"מ למזכירות בקשר להכנת מכתבים וכדו' בפרסום ראשון.

(ב) ג"ל עיני ואביטה נפלאות - ל"ג מענות קודש מכ"ק אד"ש מה"מ בנושאים שונים בפרסום ראשון באדיבות מערכת 'ליקוט מענות קודש' ותודתנו הרבה נתונה להם.

(ג) "דור ישרים תברכנו בהילולא דבר יוחאי" - סקירה אודות נישואין בל"ג בעומר, זאת בהתאם למועד החתונה שנקבע בהשגח"פ ליום השמחה ל"ג בעומר, יום שהותר לערוך בו חתונה באמצע ימי הספירה (שבהם נוהגים באבילות) והנישואין אף שייכים לענייניו של יום. הסקירה נערכה ע"י החתן שי'.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" בהתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, תיכף ומיד ממש, אמן כן יהי רצון!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

יגאל יעקב ואילת סדן
נחושה

יצחק זאב הכהן וחנה רחל ברנדלר
כפר חב"ד

ח"י אייר - יום הבהיר ל"ג בעומר, "הוד שבהוד", ה'תשפ"ד
כפר חב"ד, ארץ הקודש ת"ו

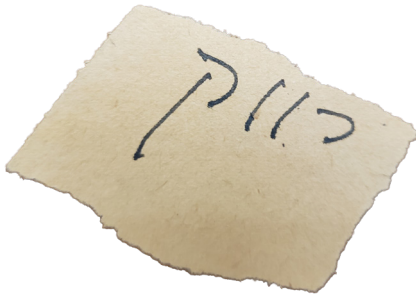
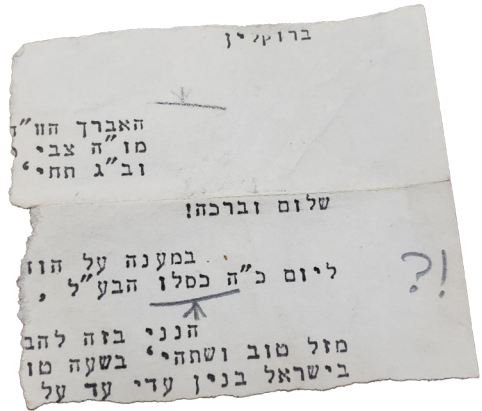

כתבי יד קודש

הצעטלאך דלקמן הינם הוראות פנימיות למזכירות בקשר להכנת ושליחת אגרות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וכדו'.

על גבי מכתב ברכה לחתונה
ציין כ"ק אד"ש מה"מ אודות
מה שנכתב שמועד החתונה
נקבע ליום "כ"ה כסלו":

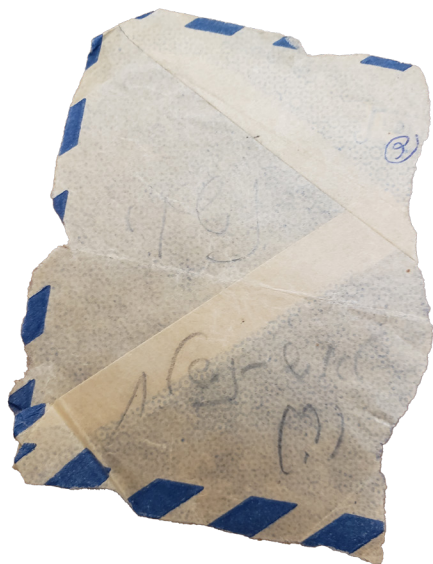
?!

רווק

אברך
?

נשוי
לאש - נשלח
(?)

קפלן
תודת לוד

כמה יש
במנשסתר?

SUFR
 כמה יש?
 קצנשסתר?

קצנשסתר
 היצון

אהויסז
 נ.ק. היצונגז אהויסזיסין ייסין
 - קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 ואין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 קצנשסתר אהויסזיסין ייסין

אמשי הגתמיה
 דמשי עז אצק הלמ
 כמ - גמ הלמ אהויסזיסין ייסין
 אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 ט, אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין

אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין
 אהויסזיסין ייסין קצנשסתר אהויסזיסין ייסין

להוסיף

נ.ב. בהנוגע לה"וואקסיניישעוין" - בעזהשי"ת אין מאום
לחשוש

ואין צריך לפרוש מן הצבור

ולעשותה בעת שיעשוה הרוב שבכתה המתאמת

ויהי להצלחה.

לאחרי החתימה

במש"כ ע"ד מצב השו"ב

כאן - הנה הלואי וישתנה

לטוב עכ"פ בעתיד הקרוב

כי, לע"ע, אדרבה וכו'. וכשם

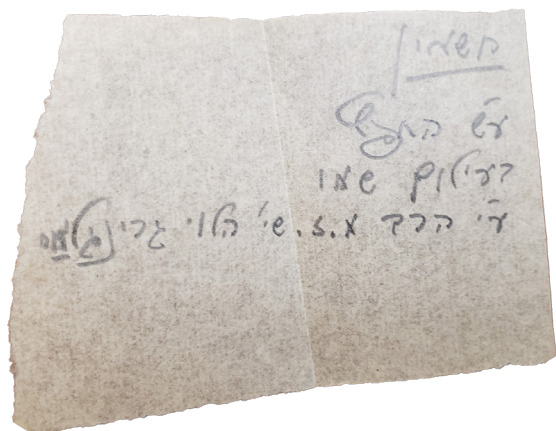
שמצוה לומר דבר הנשמע כך כו'

לברר אצל הרמ"ל שי'

אי' ההעתקה

ולהעתיק לשם

את התקונים

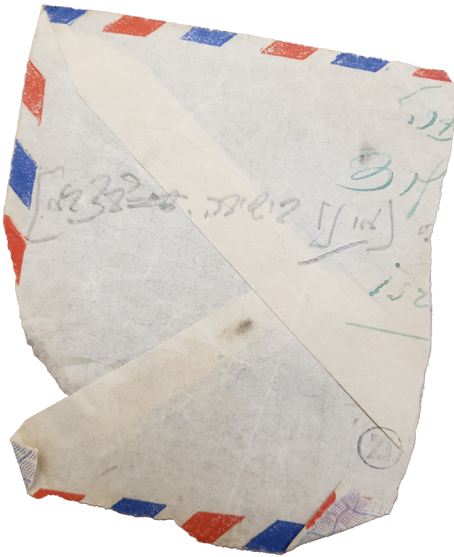

חשאיין

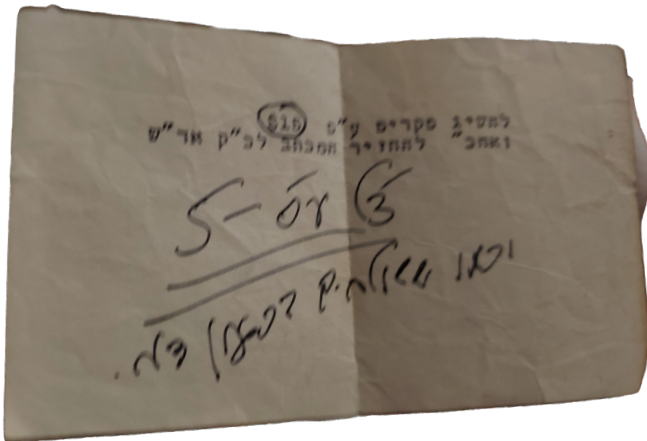
ע"ש החפץ

בעילום שמו

ע"י הרב מ.ז. שי' הלוי גרינגלאס

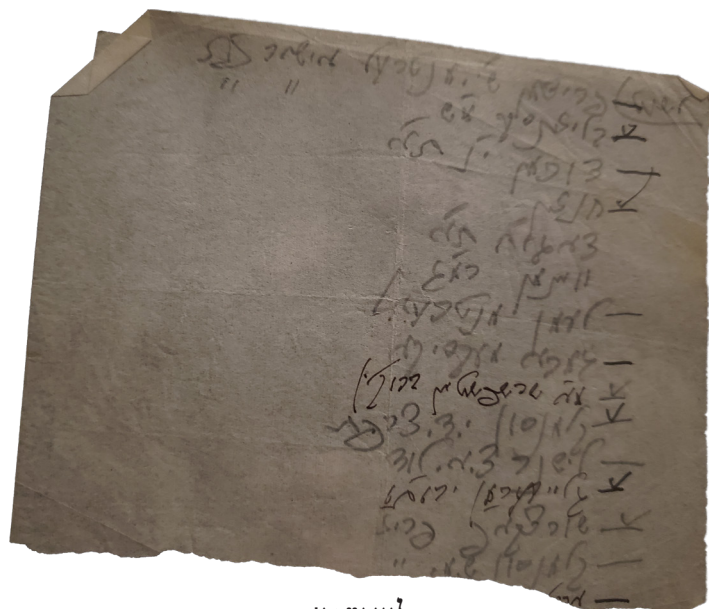

[אינו בישיבה. בצבא]

על פתקת המזכירות (ככל הנראה) בה נכתב: "להשיג סקרים ע"ט 15\$ ואח"כ להחזיר לכ"ק אד"ש", סימן את הסכום 15\$ דולר וכתב:

צ"ל ע"ס - 5
וכמו ששולחים בכגון דא.

לשנ"ט

פרידמן שי'. מנטרעל אישור פ"נ

" " בליזנסקי מ"ש

דוכמן י"נ ת"א

V חנוזין

צאגו"ח ת"א

וויינמן רמ"ג

לעמן מנטרעאל

גמרא מעקסיקא

V מ"מ שרשפשטיין ברוקלין

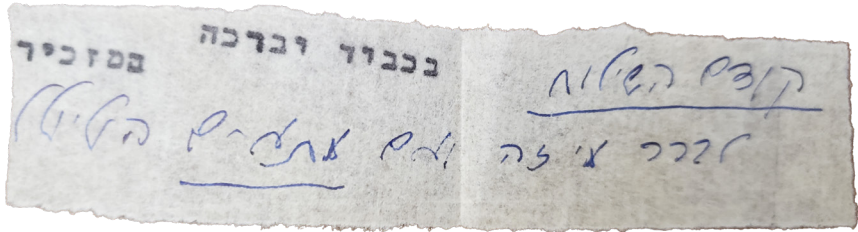
V קלמנסון י.ד. צרפת

לישנר צ.א. לוד

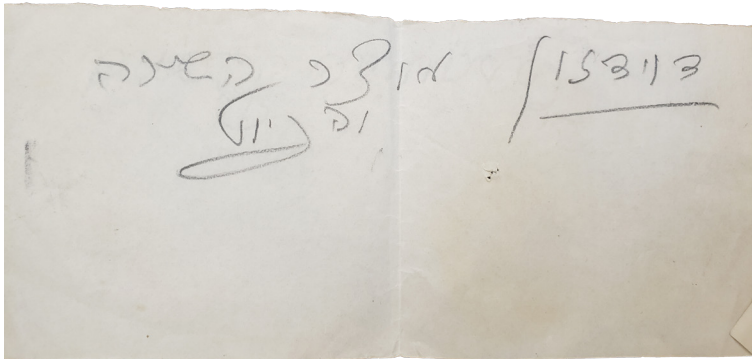
גלייבערמן ירות"ו

V שורצקאפ פריז

קלמנסון ש.מ. "

קודם השילוח
לברר מי זה ואם מתאים הטיטל

דוידזון
אוצר השירה
והפיוט

ג"ל עיני ואביטה נפלאות

בסדרת "ליקוט מענות קודש" (לע"ע הופיעו חוברות "ליקוט מענות קודש" ה'תשי"ב - ה'תשנ"ב (22 חוברות) וחוברות מילואים (4 חוברות)) נדפסו לראשונה אלפי מענות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מסודרים על סדר השנים. אולם כידוע, ישנם מענות קודש רבים שלע"ע לא נתברר מועד כתיבתם ולכן לא נכללו בסדרה החשובה. הדבר נובע מסגנונם של המענות שנכתבו בד"כ כתשובה ישירה על גבי (או בצירוף) למכתבו או פתקתו של השואל או המזכיר, בשונה מאגרות הקודש הנכתבות בפני עצמן כשבפתיחתן מופיע תאריך כתיבת המכתב.

בשער זה מופיעים ל"ג מענות קודש חסרי תאריך העוסקים בנושאים שונים ומתפרסמים כאן לראשונה באדיבות מערכת "ליקוט מענות קודש" ותודתנו הרבה נתונה להם על כך. כאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת הנ"ל על מנת לפרסמם, ויהיו בזה ממזכי הרבים. כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

א

חזרה לשרשים / הקמת משפחה

מענה לא' שכתב ע"ד רצונו לחזור לשרשים ולהקים משפחה (מהעתקה):

[1] על התיבות "לחזור לשרשים", כתב:

1) והובטח יגעת ומצאת.

וידבר בזה עם רבני אנ"ש שי' בעירו איך להקדים כל זה וכו'.

[2] על התיבות "להקים משפחה", כתב:

2) והרי נצטוה ככל בני"י: פרו ורבו גו'.

ובארצה"ב נוהגים בני"י וכו' – ע"י שדכן טוב

[3] על כללות המכתב, כתב:

3) אזכיר על הציון לכהנ"ל.

לצדקה בעירו

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף דולר לצדקה].

ב

חתן ירא שמים וקרוב בגיל

מענה בקשר להצעת שידוך מסויימת (מהעתקה):

ההצעה ד'] [. אינה מתאימה

**מן ג' ההצעות האחרות, תתעניין בזו שהמדובר יר"ש (ובמילא יש
לסמוך על דבריו) וקרוב בשנים לגיל שלה**

אזכיר עה"צ

ג

שדכנים טובים

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

תשתדל גם ע"י שדכנים טובים

ד

קביעות עתים בתורה

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

קביעות עתים בתורה וכפשוט כולל חתת

**בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה בחיי
היום יום**

ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת

אזכיר עה"צ

ה

קירוב הבעל באופן דיפלומטי

[אלול (?):]

מענה לאשה שהתקרבה לתומ"צ, ואילו קצב התקרבות בעלה היי
איטי משלה, על ענין מסויים שכתבה בקשר למצבה (מהעתקה)
המזכיר):

תבקש הרב דעתם – שבאופן דיפלומטי ישתדל בזה –,

והרי המלך בשדה כו' ותבש"ט.

אזכיר עה"צ.

ו

עבודה לצד הבעל

מענה לאשה הנ"ל ששאלה בנוגע לעבודה יחד עם בעלה (מהעתקת המזכיר):

על התיבות "To husband my work with" (לעבוד יחד עם בעלי), כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

**עלול לגרום לחיכוכים וכיו"ב
אזכיר עה"צ**

ז

אדם לעמל יולד

[לאחר ו' אייר (?)]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו (מהעתקה):

רגיל ביותר – שלאחרי זמן ממושך של חיים בלי עול פרנסה וכו', ובלי הכרח של חיי יום יום מסודרים ודומים זה לזה, קשה להסתגל לעול ול"דיסציפלין" וכו', ובמילא – חסרה התפעלות וכו'.

וזה מה שקורה לו. אבל כיון שבכדי שאדם ירגיש שהוא באמת עושה טוב אמתי (ולא רק שממלא רצון-זמני שלו) – מוכרחת דיסציפלין דעצמו (ובל' הכתוב "אדם לעמל יולד"), נסדר בחיים וכו' – בודאי גם הוא יכיר בהנ"ל סוף סוף, יהי' בשמחה ויעבדו השם בשמחה – שניהם.

על פי הנ"ל מובן – ושלטובתם הוא ג"כ – שימשיכו ב teaching, שיחפש job (או פרנסה בכלל) נוסף וכו',

וכמובן – יעשו בהפצת היהדות בשמחה ובחיות ויצליחו.

אזכיר על הציון להנ"ל ולבשורות טובות.

ח

משרה חלקית

[תשלי"ה?]

מענה לאחת מנשות אנ"ש על מכתבה (מהעתקה):

כדאי להתחיל לעבוד במשרה חלקית זקא. אזכיר על הציון.

ט

משרת נהג

מענה לא' ששאל בקשר למשרת נהג בחברת האוטובוסים "דן"
(מהעתקה):

לפי השמועה כאן – מפרנסת בהרחבה, אלא שכמובן, צ"ל באופן
שלא יגע ח"ו בשמירת שויו"ט וכיו"ב. באם הנ"ל א"א – מאיזו
סיבה – תלוי בהקשרים וההיכרות שיש לו וכו'
אזכיר עה"צ

י

כעצתי בזה

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו – בו בין השאר הזכיר את א' מאנ"ש
במקומו, וביקש ברכה עבורו בקשר להתמסרותו לישיבת חב"ד
המקומית (מהעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את שם הנ"ל, וכתב:
המתעסק כדבעי בנוגע לפרנסתו הפרטית, כעצתי בזה? אזכיר
עה"צ

יא

תוספת במצוה מוסיף בפרנסה

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו (מהעתקה):

אבל בודאי יהיו שבעי רצון אם יתנו להם "גלאט כשר" – והרי
תוספת במצוה מוסיף בפרנסה בגו"ר

יב

בעי' נפוצה / פתיחת בית ספר

מענה להשליח ר' יצחק נחום חזן (מהעתקת המזכיר):

[1] במכתבו כתב ע"ד בעי' מסויימת שנתעוררה במקומו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) זו הייתה בעית רוב (ככולם) דהשלוחים בכ"מ וסו"ס הסתדרו.

[2] במכתבו כתב ע"ד רעיון פתיחת בית ספר.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "לכה"פ ביס"פ לקטנים",
וכתב:

2) ונכון במאד ומכמה טעמים, ויגעת ומצאת.

3) מצו"ב לצדקה שם.

אזכיר עה"צ

יג

מרכז הישיבות תו"ת

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג (מהעתקת המזכיר):

[1] על התיבות "ברכה להדינער", כתב:

אזכיר עה"צ ויבש"ט.

[2] על ענין מסויים שכתב, כתב:

צעד פוליטי הכי מודגש וכו'

החסר להם מחלוקת?

[3] על ענין מסויים שכתב, כתב:

ביקור דהנ"ל אצלי מופרך לגמרי

[4] על ענין מסויים שכתב, כתב:

נתארגן ע"י פילאדלפיה כמפורסם וגם "דזאינט" לא נקראו, מוטב
לא להכנס לכל ויכוח בזה וכיו"ב כלל וק"ל.

[5] על התיבות "אם לכתוב מכתב", כתב:

באם יש סיכויים שמכתב יצליח בכזה.

יד

איחוד בית ספר חב"ד עם בית ספר נוסף

[תחלת קייץ (?)]

מענה לא' מאנ"ש בקשר לרעיון איחוד בית-הספר החב"די לבנות
במקומו עם בית-ספר נוסף (מהעתקה):

מהיר

לטלפנו

(1) – כיון שרק שבועות אחדים עד סוף שנת הלימודים – לכאורה

כדאי דְּעָרְצִיעֶן, ואז – כחודשיים פְּנוּיִם עד התחלת שנה"ל הבע"ל, ואפשר לנצלם לחיפוש מנהל וכו' – כיון שכותב שרק זוהי הסבה להצעה הנ"ל.

(2) לעצם ההצעה: באם כשכל האחריות על אנ"ש (המצב דע"ע), ואין על מי אַרְוִיפְלִיגְעֶן כָּלֵל – הנה מִיּוֹם הוֹסֵד ה[.]. היחס אל המוסד – כמו צו אַ שְׁטִיף-קִינֵד – עאכו"כ באם יקבלו ההצעה, שמקום לומר אשר אנ"ש וועלן זיך ארויסדרייען פון מוסד, והמוסד וועט זיך ארויסדרייען פון אנ"ש.

(3) אולי ימצאו מאנ"ש שיאמרו, אשר ח"ו לאמר כנ"ל, ויעמדו על המשמר, ומבטיחים וכו' – אבל כַּמָּה הבטחות כבר היו בזה בעבר וכיו"ב, ותוצאותיהן – הצעה הנ"ל!

(4) נסיעה לכאן בהנ"ל – אין בה כל תועלת כָּלֵל, כי הפתרון והתיקון – מקומם אצל אנ"ש ב[.]. וביכולתם המלאה – (ותלוי רק ברצון – והראי' – כו"כ מוסדות שנתחדש ב[.]. במשך שנים אלה – ומצליחים). ובאם בשביל לשמוע עוד דיבורים ממני בכ"ז – מספיק מה שכבר אמרתי מאז וידוע בתוככי אנ"ש שם.

טו

התאמת הבנין והוספת תלמידים

מענה לא' השלוחים על מכתבו (מהעתקה):

הזכרתי היום על הציון

וימשיך בהתאמת הבנין שקנו והעיקר בהוספת ת' וכו'

ומתוך שמחה ובטחון חזק וה' יצליח וגם בנוגע לבריאותו.

טז

בריחה משליחות

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

כפי הידוע לי הוא שלוחו הראשון דכ"ק מו"ח אדמו"ר שברח משליחותו

יז

שינוי תפקיד בשליחות

[תשמ"ט-תשי"ג]

מענה לא' השלוחים – מנהל חדר חב"ד במקומו – שכתב ע"ד הגרעון הכספי הגדול של המוסד, וכתב: "בכדי להקל עלי האחריות, לקחתי האברך ר' . . . שיי לעזור לי עם אסיפת כספים, ולמרות שעדיין צעיר, מ"מ יש לו היכולת לאסוף כסף ולהצליח בזה. ושאלתי לכ"ק הוא האם לעזוב את עבודתי בתור מנהל ו[מגייס כספים], ולהיות מלמד חצי יום בחדר, וחצי יום לשמש בתור סגן רב . . ." (מהעתקה):
בהתייעצות ברב פוסק דינים ובידידים מבינים, אעה"צ

חי

לא כמלכות בפני עצמה

[כ"ב אדר (?)]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):
תברר אצל הנהלת בית רבקה היש בתכניתם (ביכולתם) להשתתף (לעשות) בזה, שהרי זה עבודה גדולה, וצריך להיות לא כמלכות בפני עצמה וכו'.
אזכיר על הציון

יט

ברכה לראש השנה

[לקראת ראש השנה (?)]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" שכתבו: "הנני מצרף בזה נוסח לברכה לראש השנה מיוסד על הברכה של כ"ק אדמו"ר שליט"א לילדי צ"ה" (מהעתקה):

שייך להנהלת צ"ה

בהתייעצות במל"ח

כ

הוראת המשפיע

מענה לא' התמימים על מכתבו – בו כתב ע"ד שאלת כמה בחורים בעלי תשובה (מהעתקה):

ידבר (כאו"א) עד"ז עם המשפיע דתו"ת שי'.

ויעשה כהוראתו.

אזכיר עה"צ.

כא

הוראת הנהלת הישיבה

מענה לא' התמימים על מכתבו (מהעתקה):

כהוראת הנהלת הישיבה

אעה"צ

חתת?

כב

להרגיע את הרוחות

ממענה לא' שכתב – בקשר לסכסוך מסויים: "עתה אינני יודע אם להמשיך בזאת לנסות ולרכוש את לבו, וע"י כך להרגיע את הרוחות, או עד שהוא בעצמו ירצה להגיע לפשרה בפני רב, או שכל זה איננו כלל מעניני ואין עלי לעסוק בכל הפרשה" (מהעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "וע"י כך", וכתב:

(1) כיון שהתחיל ובאם יש סיכוי עי"ז [להרגיע את הרוחות], אז להמשיך בזאת לנסות ולרכוש את לבו], כמובן באופן שלא יפריע ללימודיו.

כג

פסק דין רבנים שעל אתר

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

כמה פעמים דוקא עלי מעבר לים להודיע שמזמן מ"ת רבנים פס"ד ודוקא שעל אתר?!

אזכיר עה"צ

כד

בית הכנסת 770

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת הגבאי ר' יהושע פינסאן ע"ה):

כהחלטת אסיפת כל הגבאים

בצירוף הרב מרא דאתרא שי'

בכ"ז וכיו"ב

אזכיר עה"צ

כה

הזכרתי בהתועדות

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):

הרי דיברתי להועד (והוא בתוכם) והזכרתי גם בהתועדות בציבור ובביהכנ"ס ובביהמז"ר

אזכיר עה"צ

כו

והרי המלך בשדה

[אלול (?)]

מענות על בקשת ברכה לרפואה שלימה (מהעתקה):

[1] **אזכיר עה"צ שתהא בריאותו בטוב הנו"ג וכו' והרי המלך בשדה וכו'**

[2] **שתהא רפואה – שלימה וקרובה אזכיר עה"צ**

כז

דעת רופא שלישי

מענה לאי מאנ"ש על מכתבו (מהעתקה):

כיון שחילוקי דעות בין שני הרופאים – ישאלו דעת רופא ג' שיכריע ביניהם

אזכיר עה"צ

כח

בשורות טובות בטוב הנראה והנגלה

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "גיסתי . . . ביקשה למסור שאחותה . . . שבה לביתה מהבית רפואה, בקביעות" (מהעתקת המזכיר):
ויה"ר שתכה"י תבש"ט בטוב הנרוהנ"ג

כט

קידוש והבדלה על יין

[תשמ"ז-תשמ"ח]

מענה לר' מרדכי אהרן פייגלין על מכתבו בו ביקש ברכה עבור אביו
 ר' שמואל, העובר ניתוח בעינו (מהעתקה):
בודאי מְקַדֵּשׁ וּמְבַדֵּל עַל יַיִן
אזכיר על הציון

ל

שכירת דירה

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר לשכירת דירה (מהעתקת
 המזכיר):
כמקום המצוין – שתשלומין החדשי יהי' גדול מדי.
האם להשתדל להקטינו (ובאיזה אופן) או לחפש בית אחר – כעצת
ידידים, וכפי שיתדברו ביניהם והוא וזוג' תי'.
אזכיר עה"צ.

לא

רצועות עבודת יד

מענה להרב יקותיאל פרקש שהכניס רצועות עבודת יד מעובדות
 במיוחד עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):
נת' ת"ח ות"ח אזעה"צ

לב

הנשמה אינה בגלות

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

הנשמה אינה בגלות כו'.

בטחון, **יתרון** וחביבות האור (ועבודת בני"י) מן החושך דוקא –

וכפשוט – **דהזמן** (דהיותו שם) גרמא.

אזכיר עה"צ

לג

ירחי תליתאי

[סיון (?)]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

אזכירו ואנ"ש שיחיו שבשם עוד הפעם על הציון והזמן גרמא ירחי
תליתאי והחוט המשולש ישראל אורייתא וקוב"ה – נותן הברכות
ובטוב הנראה והנגלה ובפרט למקדשי שמו ברבים בחיי יום יום [. .]

ווארעם אַ רביס אַן ענטפער איז דאך "דבר הוי' דבר בי ומלתו על לשוני"
(=היות ומענה של רבי הרי זה "דבר הוי' דבר דיבר בי ומלתו על לשוני")

"דור ישרים תברכנו בהילולא דבר יוחאי" סקירה אודות נישואין בל"ג בעומר

בהשגחה פרטית נקבע יום החתונה ליום הבהיר ויום השמחה ל"ג בעומר¹.

כידוע, בימי ספירת העומר נוהגים באבלות על כ"ד אלפים מתלמידי רבי עקיבא שמתו בימים אלו. בין דיני האבילות ישנו הדין ש"נוהגין שלא לישא אשה"². הדבר הינו אמנם רק "מנהג בעלמא", ולכן יש היתר להינשא למי שלא קיים מצוות פו"ר או שאין לו מי שישמשו, "ומכל מקום במדינות אלו נהגו להחמיר"³.

יום ל"ג בעומר הוא יום שמחה משום שבו פסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות⁴, לכן מותר להתחתן בו עפ"י ההלכה, אלא שיש האוסרים לישא בלילו ומתירים רק ביומו (ואין כאן המקום להאריך בהסברת טעם השיטות השונות בזה). בשולחנו⁵ מקשר אדה"ז בין המנהג שלא לומר תחנון במנחת ערב ל"ג בעומר ובין הנישואין בליל ל"ג בעומר, שע"פ המנהג לא לומר תחנון בערב ל"ג בעומר מותר גם להינשא בליל ל"ג בעומר, אך אדה"ז לא מכריע בזה בבירור. אמנם בסידורו פוסק רבינו הזקן ש"ערב ל"ג בעומר . . . אין אומרים תחנון ונפילת אפים" ולפי"ז משמע שמותר לערוך חתונה אף בליל ל"ג בעומר⁶.

כך או כך, ביום ל"ג בעומר בוודאי הותר עפ"י ההלכה לישא אשה, וביחוסין⁷ הביא בשם בעל המכתם⁸ סימן להיתר להינשא בל"ג בעומר - י"ח באייר: "בן י"ח לחופה". ובארחות חיים על

(1) ולהעיר ממכתב כ"ק אד"ש מה"מ למר שז"ר: "המברק של כבודו נתקבל ביום הבהיר ל"ג בעומר, שאם מלכתחילה נתכוין לכך - הרי טוב, ואם מלמעלה כיוונו כך - עוד יותר טוב" (אג"ק חכ"ב עמ' תמט).

(2) שו"ע אדה"ז א"ח סי' תצ"ג ס"א.

(3) שם ס"ג.

(4) כמו שכתב המאירי ש"קבלה ביד הגאונים ז"ל שביום ל"ג לעומר פסקה המיתה" (בפירושו ליבמות ע' 432) וכן כתבו עוד מרבתינו הראשונים והאחרונים והובא בשו"ע.

אמנם במהרי"ל כתב שמתו בין עצרת לשבועות מלבד בשבעה עשר הימים בהם אין אומרים תחנון (שבעת ימי חג הפסח, שלושה ימים של ראש חודש (שני ימי ראש חודש אייר ויום ראש חודש סיון) ושבע שבתות) ונמצא שמתו רק ל"ב ימים וכזכר לזה עושים שמחה ביום הל"ג בעומר.

(5) שם ס"ה.

(6) כן הוא בשיחת ל"ג בעומר תשל"ז ששם חוקר ממתי מתחילה השמחה בל"ג בעומר, האם מהלילה או רק מהיום, ואומר שבשו"ע לא הכריז בזה אדה"ז אבל בסידור הכריע וכו' ככפנים וא"כ "הלכתא כבתראי". אמנם באג"ק ח"ח עמ' שי"ח כותב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שמפני החילוקי דעות בזה באחרונים (האם מותר לעשות חתונה ותספורת כבר בליל ל"ג בעומר, או רק מהיום דל"ג בעומר) לכן יעשה החתונה ביום ולא בליל ל"ג בעומר וראה מ"ש בזה בשערי ישיבה ח"כ עמ' 944, ואכ"מ.

(7) דפוס ווארשא, עמ' 63.

(8) המכתם מובא כבר בראשונים ולפי"ז זהו סימן קדום.

אורח חיים⁹ הביא בשם כתבי בעל דעת-קדושים שאם התחילו הנישואין ביום ל"ג בעומר, מותר להמשיך הסעודה גם בלילה שלאחריו (ליל ל"ד).

*

ההיתר ההלכתי לנישואין בל"ג בעומר מתאים עם עניינו כיום הסתלקותו של רשב"י - יומא דהילולא דרשב"י¹⁰. השם 'הילולא' מורה על שמחה וביחוד על שמחת נישואין, כמו "אגרא דבי הילולא מילי"¹¹, "עביד הילולא לבריה"¹², וכהנה רבות. אף "הילולא דרשב"י" כן מובנו ונקרא "בשם הילולא כשמחת חתן וכלה בחופתם"¹³.

ל"ג בעומר תשמ"ג

הדבר מבואר לפי פנימיות העניינים, שכן ביום הסתלקותו של רשב"י התגלתה והאירה כל עבודתו אשר עבד כל משך ימי חייו¹⁴, ועניינו של רשב"י היה, כידוע, גילוי פנימיות התורה. כמו כן ידוע המסופר בזהר¹⁵ שביום הסתלקותו גילה לתלמידיו "מילין קדישין" שלא גילה במשך כל ימי חייו וציווה לכותבם וכו', הרי שביום זה היה עיקר גילוי פנימיות התורה ע"י רשב"י ובהתאם לכך מבואר בתורת החסידות שזהו עניינו של יום ל"ג בעומר והינו "מתן תורה דפנימיות

התורה"¹⁶. והנה מתן תורה הוא הנישואין דכנסת ישראל שנקראת כלה והקב"ה שנקרא חתן¹⁷, ומובן שכן הוא גם ביחס למתן תורה דפנימיות התורה. ואדרבא, במדרש נאמר ש"העולם הזה

(9) סימן תצג. וכן פסק בערוך השלחן אה"ע ס"ב סל"ז.

(10) ולהעיר משורת מנחת אלעזר (ד, סי' ס): "אם לעשות נישואין ביום ל"ג בעומר . . . רק לענין התספורת אין לעשות עפ"י האריז"ל . . . ועכ"פ לשאר דברים הוא יום שמחות עפ"י האריז"ל כנודע . . . ע"כ בודאי יש לעשות בו נישואי בנו למז"ט, והוא ראוי כן גם לבעלי הסוד וחסידות . . . וכן שמעתי בבירור שהגה"ק רבינו בעל דברי חיים זי"ע מצאנו ציוה לאחד מגדולי תלמידיו לעשות נישואי בנו בל"ג בעומר, ויש אומרים כי פעם אחת עשה רבינו הדברי חיים בכבודו ובעצמו מנישואי בנו בל"ג בעומר. ומסתבר כן, דהנה מצוה לעשות בו שמחה כל מי שיש לו חלק קצת בזה"ק ורוצה לרדק בקדושת חכמת האמת וכו'" (ומובא תורף הענין גם בס' דרכי חיים ושלום אות תרלו).

(11) ברכות ו, ב.

(12) שם לא, א.

(13) לשון כ"ק אדמו"ר האמצעי במאמר ל"ג בעומר תקפ"ד דלקמן בפנים.

(14) כמבואר באגה"ק ביאור לסימן ז"ך (קמו, סע"א) וסימן כח (קמת, א).

(15) אר"ז בוח"ג רפז, ב.

(16) המשך תרס"ו ע' ריט, סה"מ תש"ד ע' 112.

(17) משנה סוף מסכת תענית.

אירוסין היו . . לימות המשיח יהיו נישואין¹⁸
 וזאת משום שאז יהיה גילוי פנימיות התורה¹⁹
 ומובן שמתן תורה דפנימיות התורה שייך
 עוד יותר לבחינת נישואין.

ובעומק יותר ובאריכות מבואר בזה במאמרו
 של אדמו"ר האמצעי מל"ג בעומר תקפ"ד²⁰,
 שבשנה זו מלאו מאתיים שנה לאמירתו,
 עפ"י מאמר חז"ל "האי עלמא דאזלינן מיניה
 כבי הילולא דמיא"²¹, שע"י ירידת הנשמות
 למטה בעולם הזה, "האי עלמא", נעשה בהם
 הענין ד"אזלינן" - מהלכים, עליה בבחינת

התועודות ל"ג בעומר תשכ"ב, בה חזר הרבי את
 מאמר התנאים של גיטתו הרבנית שיינא

אין סוף וכלי גבול.

והטעם על זה הוא כי "האי עלמא כבי הילולא דמיא": נשמה וגוף הם דוגמת איש ואשה, וכמו
 שבאיש ואשה בשביל שיתאחדו (למרות היותם שני הפכים) זהו ע"י שנמשך בהם כח הא"ס
 שלמעלה משניהם, וכח זה שנמשך בהם מתגלה בענין ההולדה, עד"ו הוא בנשמה וגוף, שהם
 בדוגמת איש ואשה, שבכדי שיוכל להיות החיבור והיחוד דנשמה וגוף שהם שני הפכים הוא ע"י
 המשכת כח הא"ס. והמשכת כח זה מתגלה בענין ההולדה - תולדותיהם של צדיקים מעשים
 טובים", שהעליה שע"י התורה והמצוות היא עליה בבחינת א"ס ובל"ג, יעויין שם בארוכה.

שייכותו של ל"ג בעומר לחתונה תואם גם עם הפתגם היומי של ל"ג בעומר בלוח 'היום יום',
 שבליובאוויטש בל"ג בעומר ראו כמה מופתים ורובם היו בנוגע לילדים, ועד כדי כך שכל השנה
 היו מחכים ליום זה... גם בדור השביעי היה ידוע יום זה כיום מסוגל לקבלת ברכות הרבי לזחוק"ק
 ורבים היו מבקשים אז את ברכת הרבי וזוכים לישועה. א"כ מובן שגם מבחינה זו קשור יום ל"ג
 בעומר באופן מיוחד לענין הנישואין שתכליתן הקמת בית בישראל והעמדת דור ישרים יבורך

כיום נהוג שאת עריכת התנאים עושים ביום החתונה. לאור זאת מתאימה עריכת החתונה
 לעניינינו של ל"ג בעומר מבחינה נוספת, שכן במאמרו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ מל"ג בעומר
 תרצ"ב, בסעודת קשורי התנאים של בתו הרבנית שיינא עם בעלה הרב מנחם מענדל הכהן
 הארענשטיין הי"ד, נתבאר שבל"ג בעומר הוא הקשורי תנאים בחתונה שבין כנסת ישראל

(18) שמור"ר ספט"ו.

(19) לקו"ת שה"ש מח, א.

(20) מאמרי אדמהאמ"צ ויקרא ח"ב (ע' תרס"ו ואילך) - נתבאר במאמר ד"ה פדה בשלום תשמ"ו (מוגה, קונטרס
 ט-י"ד כסלו תנש"א). ועד"ו מבואר בכמה ממאמרי רבותינו נשיאנו הקשר והשייכות בין "הילולא" (חתונה) לל"ג
 בעומר, ויעויין בתשורה אילן - נוטיק ל"ג בעומר תשפ"ג שעסקה בנושא.

(21) ראה עירובין נד, א (ובגירסת העין יעקב שם).

והקב"ה, ומקשר זאת לספירת היום "הוד שבהוד" ולפסוק "שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד"²² [השייך לל"ג בעומר, היות שאודותיו דרש רשב"י כדי לפעול הורדת גשמים כמסופר בזהר²³] - שדוד הוא בחינת המלכות, ו"שיר המעלות לדוד" הוא עליית המלכות הנעשית ע"י שיר וזמרה, כמאמר "כל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר"²⁴, "והיינו שעליית המלכות הוא ע"י שבת אחים, שהוא קירוב והתאחדות הנשמות השייכים זה לזה, שהוא ענין התקשרות חתן וכלה, דעל ידי זה הוא גם יחד היחוד בנשואין הבא אחרי קישורי התנאים, דמצא אשה מצא טוב ויפק רצון מהא-ל הטוב בכנין עדי עד"²⁵.

במוצאי ל"ג בעומר תשכ"ב, במלאות שלושים שנה לתנאים של הרבנית שיינא, אמר הרבי מאמר המיוסד (כנראה) על המאמר הנ"ל של אדמו"ר הריי"צ, ובשנת תש"נ הואיל להגיה את המאמר.

*

למרות כל זאת בשנים קדמוניות התבטא כ"ק אד"ש מה"מ כמה פעמים שאין מנהגנו להתחתן בל"ג בעומר.

כך כתב הרבי מפורשות במכתב מכ"ד אדר תשכ"א לר' שמואל סגל כותב²⁶: "לכתבו הצעות בענין זמן החתונה - הנה אין נוהגים בתוככי אנ"ש לקבוע חתונה בימי הספירה, ואפילו לא בל"ג בעומר או בר"ח אייר [כמובן מלבד אם יש הכרח גדול - שאינו בנדון זה כלל]". כך גם מובן ממכתב מד' ניסן תשי"ד²⁷: "במענה על המברק שלו מג' ניסן . . בו כותב אודות הסברא לסדר החתונה ביום ה' אור ליום ו' ל"ג בעומר. והנה בכלל טוב יותר אם אפשרי שהחתונה תהי' באסרו חג דשבועות או בהימים שאחריו עד חצי חדש הראשון דסיון. ואם מאיזה טעם רוצה בדוקא בל"ג בעומר אזי מפני החילוקי דיעות שיש בזה כמבואר באחרונים יש לעשותה ביום ו' אבל לא בליל אור ליום ו'". ועד"ז מופיע ברשימה מיחידות בכ"ח שבט תשל"ה²⁸: "החתונה היא אחרי חג השבועות. יודע אתה בודאי שמנהגנו שבימי הספירה אין נישאים, אפילו בל"ג בעומר אין מתחתנים".

[ולאור זאת צריך עיון מה שסיפר הגה"ח הרב יצחק הכהן הענדל ע"ה²⁹ שפעם השתדל כ"ק

(22) תהלים קלג, א.

(23) אחרי נט, ב.

(24) שבת פ"ה משנה א'.

(25) ספר המאמרים תרצ"ב עמ' שנו.

(26) תשורה יצחקי ו' טבת תשע"ב.

(27) אג"ק ח"ח עמ' שיז-ח.

(28) היכל מנחם ח"ב עמ' ריט.

(29) ממלכת כהנים עמ' לא.

אדמו"ר מהוריי"צ בשידוך של בחור אחד (כתב מכתב לרב משה פנחס כ"ץ ע"ה שמסר לו את זה), וביחידות הזכיר הנ"ל בענין קביעות זמן החתונה "אין חב"ד מאכט מען נישט קיין חתונות ל"ג בעומר" [=כחב"ד אין עושים חתונות בל"ג בעומר], וענה לו כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ: "פון וואנעט נעמט מען דאס?!" [=מאיפה לוקחים את זה?!] בתנועת תמיהה כשמרים את ב' ידיו הק' כלפי מעלה, והמשיך בתנועת התיישבות בהורידו את ב' ידיו הק' כלפי מטה: "ס'געווען א סאך חתונות און ב"ה אלץ איז כשורה" [=היו הרבה חתונות וב"ה הי' כשורה] (או שאמר: "ועלה יפה" או "האט מצליח געווען" [=והצליח]...).

אמנם עם הזמן חל בדבר שינוי, כשהרבי מתייחס בחיוב ועידוד לעריכת חתונות בל"ג בעומר ועד באופן ד"מעשה רב"³⁰:

ביום ל"ג בעומר תשל"ה נערכה חגיגת נישואין של ר' צבי הירש גנזבורג בזיוו"ש³¹. כשחזר הרבי מהאוהל באותו יום שאל להנעשה בחתונה, "א וואו האלט מען דארטן" [=איפה אוהזים שם], אולי אפשר לברר. שוב אחרי מנחה רצה לדעת איפה אוהזים והמוזכיר הריל"ג אמר שמוכנים לברכת המזון, ושאל איך יודעים זה וכמה זמן יקח עד אחרי השבע ברכות, ויש לברר בדיוק³². בהמשך יצא להתוועדות מיוחדת בקשר לל"ג בעומר שנערכה בין מנחה למעריב ובה נטל את ידיו הק' ואכל מחלה שהובאה מהחתונה³³.

בסוף ההתוועדות קרא הרבי לרב גנזבורג והעניק לו שתי חתיכות מהחלה, באומרו שא' זה עבור הבעה"בסטע. אח"כ פתח בשיחה בה סיפר - שבביל הבהרת השאלות שיכולות להתעורר מעריכת ההתוועדות - שהרבי הריי"צ התוועד בל"ג בעומר תרצ"ב לפנות ערב [בקשורי התנאים של בתו הרבנית שיינא, כנ"ל], והבהיר מיד שכיון ש"רביים מדכרי הדדי"³⁴, לכן אין לחשוש אם ההתוועדות תתארך ותימשך בזמן שצריך להתפלל ערבית וכו', ועד"ז בנוגע להתוועדות זו. בהקשר זה הוסיף הרבי שהסיבה שההתוועדות התחילה באיחור היא משום שמחת חתן וכלה ושבע ברכות וכו'.

כך גם בפתיחת התוועדות ל"ג בעומר תשל"ז, דיבר הרבי אודות השמחה שכל"ג בעומר, שיש בזה שתי דעות - האם השמחה מתחילה מליל ל"ג בעומר, או רק מיומו, ואודות הכרעת אדמו"ר

(30) שבת כא, א. וש"נ.

(31) בהיות והמדובר בזיוו"ש הרי שאין בכך הוכחה ברורה על שינוי הגישה בעניין משום שאכן היה מקובל באותן השנים שהחתנו בזיוו"ש בל"ג בעומר [ולהעיר ממכתב מי"ג אייר תשי"ג לרב שלמה יוסף זוין על מכתבו ובו "הבשו"ט, אשר הזמין לו השי"ת, וכמו שכותב שהיא בעלת מדות טובות וכו', וקבעו זמן החתונה בשעה טובה ומוצלחת לל"ג בעומר בע"ל" וממשיך ומברכו בקשר לכך (צדי"ק למלך ח"ד ע' 99)], אמנם דומה שההתייחסות הפומבית לחתונה בל"ג בעומר בהתוועדות וכו' מהווה חלק מתהליך השינוי בענין.

(32) עפ"י יומן הריל"ג.

(33) פרט זה (שהחלה שעליה נטל כ"ק אד"ש מה"מ ידיו הק' להתוועדות הייתה מהחתונה) הוא עפ"י זכרון ר' אהרן לייב שי' רסקין, והתודה נתונה לו.

(34) ראה שבת קמז, רע"ב.

הזקן בסידורו השווה לכל נפש שמתחיל כבר מהלילה [הכרעה שנוגעת (לכאורה) לדין עריכת חתונות שלפי הכרעת הסידור מותרות כבר מהלילה, כנ"ל]. בהמשך דיבר על הקביעות המיוחדות של אותה השנה של"ג בעומר חל בערב שבת, ואמר שהדבר משליך על החתונות שעורכים כל"ג בעומר, כנהוג לערוך את החתונות בד"כ ביום או לפנות ערב (ולא בלילה שלפנ"ז), ובעקבות דיני ערב שבת ישנם כמה שינויים בנוגע לסעודות וכו'.

לשיא הגיעו הדברים בשיחת ליל ל"ג בעומר תשמ"ט, בה הכריע הרבי וקבע ברורות אודות עריכת חתונות כל"ג בעומר, עד כדי כך שאף אמר שמקצר בדבריו לשם ההכנות לחתונה - "מעשה רב". וזו לשון קודשו (עפ"י סרט ההקלטה, בתרגום ללה"ק):

"...כולל גם בנקודה העיקרית - שתהיה הגאולה האמיתית והשלימה, התלויה במעשינו ועבודתינו, במכל שכן וקל וחומר משאר הענינים - על אחת כמה וכמה בענין זה, והמעשינו ועבודתנו יהיו דוקא מתוך שמחה וטוב לבב, כפי שר' שמעון בן יוחאי מדגיש בנוגע לל"ג בעומר שזה צריך להיות דוקא בשמחה, ודוקא שמחה גדולה, ועם כל הפרטים בזה, כמבואר בפשטות,

ועד שמשנים את מנהג ישראל שנוהגים כל"ב ימים שלפני זה, ובכמה קהילות נוהגים כן גם בימי ספירת העומר שלאחרי זה, או עכ"פ עד ר"ח סיון וכו' - משנים זאת ע"פ התורה, וזה נעשה גם קשור במיוחד עם ענין של שמחה גדולה ביותר, שמחת חתן וכלה, שזהו גם הענין של ל"ג בעומר שאז עורכים חתונות, והחתונות הם בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה, ובנים ובנות עוסקים בתורה ומצוותיה,

והרי מזה מובן גם כן שיש לקצר (בכמות) בדיבור כעת, מצד ההכנות לחתונות, וכפליים לתושיה - ב' חתונות,

ושתהיה להם הברכה, ובתוך כלל ישראל לבנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה, וכמדובר - בנים ובנים עוסקים בתורה ובמצוותיה ומתוך הרחבה,

ועוד והוא העיקר שמהרה ישמע - הרי בחתונות יברכו ברכות וברוב עם הדרת מלך, וברכות עם אמירת אמן וכו' וכו' וכולל במספר שבע בכל חתונה ובכל ברכה - שייביא הדבר מיד בפועל, שלא רק מהרה ישמע לשון עתיד, אלא כמדובר כמה פעמים זה נעשה בלשון הוה - שנשמע הקול חתן וקול כלה - בערי יהודה ובחוצות ירושלים; נשמעים שם כל הקולות - "חמשה קולות" של התורה ופנימיות התורה, ואח"כ - כל הענינים טובים, של בשורות טובות בכל ענינים של איש לרעהו ומתנות לאביונים, הן בעניינים גשמיים והן בעניינים רוחניים".

לאחר אמירת השיחה חילק הרבי דולרים לצדקה, ובתחילת החלוקה ניגן הקהל "מהרה ישמע" בהמשך לדברי קודשו הללו בשיחה. אח"כ הלכו רבים להשתתף בשמחת חתונה שהתקיימה בשכונה (של זוג גרי צדק)³⁵.

בכ"ח ניסן תש"ג, במהלך יחידות כללית לחתנים וכלות, בירך הרבי להצלחת ההכנות לחתונה ולהמשיך מההכנות אל החתונה עצמה, ובשלב זה הזכיר אודות עריכת חתונות בל"ג בעומר וכן את מנהג אחינו הספרדים לערוך חתונות בימי הספירה שבחודש ניסן וכיו"ב.

כך גם במהלך חלוקת דולרים שערך הרבי אחרי תפילת ערבית של מוצאי ל"ג בעומר תש"ג, עברו חתן וכלה שהתחתנו באותו היום (ר' מענדל ומרת רבקה סירוטה) והרבי בירכם³⁶.

התייחסות מעניינת נוספת הייתה בשנת תנש"א, ואף בה מימד של "מעשה רב" לצד ייחודיות בכך שהדבר בא באתערותא דלעילא:

פעמיים עבר מר יונה רבינו בחלוקת הדולרים של יום ראשון והרבי העניק לו שני שטרות כשאומר "עבור חתן וכלה". הלה כתב לרבי בשאלה מהי כוונתו הק' וזכה למענה הרבי בי"א אייר³⁷: "חתן כלה שעומדים להתחתן בקרוב (בל"ג בעומר או לפני חג השבועות) ויוכל למסרם ע"י רב מסדר קידושין שבעירו. אזכיר על הציון".

*

בטעמו של שינוי זה, שהרבי מעודד עריכת חתונות בל"ג בעומר, היו שהציעו³⁸ שהדבר קשור לשינוי הכללי שחולל הרבי בשנים האחרונות בבטלו את המנהגים השונים להגבלת הימים הראויים לעריכת חתונות (כגון שלא לעשות בחציו השני של החודש, ובכמה מהחדשים בכלל ובג' ימי הגבלה), כשהרבי מורה שמלבד הימים שאסור לערוך בהם חתונה עפ"י ההלכה - הנה בכל שאר הימים ניתן לערוך חתונות³⁹, וא"כ הוא הדין בל"ג בעומר, שכנ"ל מותר עפ"י ההלכה לערוך בו חתונות.

מסתבר שזהו אכן טעם השינוי אלא שפשוט שבל"ג בעומר הדבר הוא ביתר שאת ועזו להיותו בעצם שייך ומתאים לנישואין, וכלשונו הק' בשיחת ליל ל"ג בעומר תשמ"ט הנ"ל שעריכת חתונות זהו "הענין של ל"ג בעומר" (!)

ויה"ר שמשמחת חתונה זו ביומא דהילולא דרשב"י, נזכה לשלימות גילוי פנימיות התורה ולשלימות הנישואין של כנסת ישראל והקב"ה שבימות המשיח, בהתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א משיח צדקנו, תיכף ומי"ד ממ"ש.

(36) יומן דברי משיח.

(37) ליקוט מענות קודש תנש"א.

(38) שערי ישיבה ח"כ עמ' 654.

(39) ראה בשלחן מנחם ח"ו עמ' קנא - קנב. והשמועה מספרת שהורה לרב זלמן שמעון דבורקין ע"ה להכנס לעובי הקורה ולהתיר את כל ההגבלות בענין מועד החתונות מלבד אלו המפורשים בשו"ע לאיסור.

סירוטה - בערקאוויץ -

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כ"ג ניסן תשי"ג
ברוקלין, נ. י.

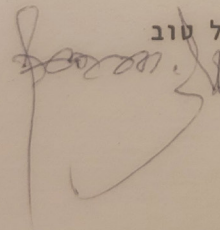
האברך הווי"ח אי"א נוי"ג וכו'
מוה' חיים מנחם מענדל שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ל"ג בעומר הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב ברכה מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לחתונה
ביום ל"ג בעומר ה'תש"ג (בקביעות שנה זו)

לזכות
החתן התמים **ישראל** הכהן שי'
והכלה **אביגיל** חיה תחי'
ברנדלר

שיזכו לבנות את ביתם -
בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצווה כפי שהם מוארים
במאור שבתורה זוהי תורת החסידות,
בית חב"ד - בית משיח
לנח"ר כ"ק אדמו"ר
מלך המשיח שליט"א,
מתוך אושר והרחבה
בגשמיות וברוחניות

ולזכות הוריהם
הרה"ח **יצחק זאב** הכהן שי' וזוגתו
מרת **חנה רחל** תחי'
ברנדלר

הרה"ח **יגאל יעקב** שי' וזוגתו
מרת **אילת** תחי'
סדן

וכל יוצאי חלציהם שי'

לזכות
כ"ק אדמו"ר
שליט"א מלך המשיח
מהרה יגלה אכי"ר

”נישואין דכל אחד ואחת
מישראל (גם איש פרטי)
הוא ענין הקשור עם
הנישואין דכנסת ישראל
והקב"ה בימות המשיח
שלכן מסיימים וחותרים
השבע ברכות דנישואין
בענין הגאולה ”מהרה כו'
ישמע בערי יהודה ובחוצות
ירושלים וגו'”
(דבר מלכות ש"פ תצא י"ד אלול
ה'תנש"א - מוגה)